

Krejčová, Elena

Транспорт, пътуване

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský a bulharsko-český tematický slovník : s úkoly na procvičování slovní zásoby : lexikální minimum ke státní závěrečné zkoušce*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 203-209

ISBN 978-80-210-6742-4; ISBN 978-80-210-6745-5 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130488>

Access Date: 27. 03. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

12. Транспорт, пътуване Doprava, cestování

12.1. Общи понятия Обecné pojmy

автомобил *m.* auto, vůz; **талон на** ~ technický průkaz auta

билет *m.* jízdenka: ~ **със запазено място** jízdenka s místenkou; **еднопосочен**,
двупосочен ~ jednosměrná/zpáteční jízdenka; **самолетен** ~ letenka

върна се, **-неш се** *dok.* vrátit se

гара *ž.* nádraží: **железопътна** ~ vlakové nádraží; **авто** ~ autobusové nádraží; **аеро** ~ letiště

геше *s.* přepážka

гориво *s.* palivo, pohonná hmota

двигател *m.* motor

движение *s.* jízda: **по посока на** ~**то** ve směru jízdy

документи *mn. m.* doklady

задръстване *s.* dopravní zácpa

закъснение *s.* zpoždění

заминавам, **-аш** *nedok.* odjíždět

зарждам, **-аш** (с гориво) *nedok.* tankovat

застраховка *ž.* pojištění: **медицинска** ~ zdravotní pojištění; **пътническа/**
туристическа ~ cestovní pojištění

кола *ž.* auto: **карам** ~ řídit auto

място *s.* místo: **запазено** ~ místenka

пешеходец *m.* chodec

пешеходен, **-а** *adj.* týkající se chodců: ~ **пътека** přechod (pro chodce)

превоз *m.* přeprava: **международен** ~ mezinárodní přeprava

превозвач *m.* dopravce: **частен** ~ soukromý dopravce; **държавен** ~ státní dopravce

средство *s.* prostředek: **превозно** ~ vozidlo; **моторно превозно** ~ (МПС) motorové vozidlo; **лично моторно превозно** ~ osobní vozidlo

пъ́тен,-тна *adj.* cestovní, silniční; dopravní: ~ **рáзходи** cestovné; ~ **знак** dopravní značka; ~**тна инфраструкту́ра** dopravní infrastruktura; ~ **полицáй** dopravní policista

пъ́тешэ́ственик *m.* cestovatel

пъ́тешэ́ствие *s.* cesta: **о́колосвэ́тско** ~ cesta kolem světa

пъ́тник *m.* cestující

пъ́тувам, -ваш *nedok.* cestovat: ~ **с автобу́с** cestovat autobusem; ~ **на автосто́п** stopovat

пъ́туване *s.* cestování

скóрост *ж.* rychlost: **превише́на** ~ překročení povolené rychlosti

та́кса *ж.* poplatek: **пъ́тна** ~ mýtné

транспóрт *m.* doprava: **общэ́ствен** ~ hromadná doprava; **ѓрадски/междуѓрадски** ~ městská/meziměstská doprava; **автомобíлен** ~ silniční doprava

управлэ́ние *s.* řízení: **р́чно** ~ ruční řízení

чака́лня *ж.* čekárna

шофíрам, -аш *nedok.* řídit auto

12.2. ПЪТ Cesta

булева́рд *m.* třída

винéтка *ж.* dálniční známka

завíвам, -ваш *nedok.* zatáčet

заво́й *m.* zatáčka

кръсто́вице *s.* křižovatka

магистра́ла *ж.* dálnice

магистра́лен, -лна *adj.* dálniční

пъ́т *m.* cesta; dráha: **о́колвр́стен** ~ městský obchvat

пъ́тека *ж.* stezka

светофа́р *m.* semafor

тро́тоар *m.* chodník

у́лица *ж.* ulice: **задъ́нена** ~ slepá ulice

шосé *s.* silnice

12.3. Пътен транспорт Silniční doprava

автомобил *m.* auto: **товарен** ~ nákladní auto; **високопроходим** ~ terénní auto; ~ **с автоматична скоростна кутия** auto s automatickou převodovkou

авточасти *ж. mn.* autodíly

автомобил *m.* automobil

автомобилен, -лна *adj.* automobilový: ~**на гума** pneumatika; ~**на катастрофа** autonehoda

ауспух *m.* výfuk

багажник *m.* kufr (auta)

броня (*на кола*) *ж.* nárazník

волан *m.* volant

гараж *m.* garáž

глоба *ж.* pokuta

глобявам, -ваш *nedok.* pokutovat

гума *ж.* pneumatika: **резервна** ~ rezerva, rezervní pneumatika; **сменя** ~ vyměnit pneumatiku

движение *s.* provoz: **правилник за ~то по пътищата** pravidla silničního provozu

камион *m.* kamion

капак *m.* kapota

каросерия *ж.* karoserie

катастрофа *ж.* nehoda

клаксон *m.* klakson

кола *ж.* auto: **лека** ~ osobní auto

колан *m.* pás: **предпазен/обезопасителен** ~ bezpečnostní pás

лента *ж.* pruh: **пътна** ~ jízdní pruh

лимузина *ж.* limuzína

лост páka: **управляващ** ~ řadící páka

мантинела *ж.* svodidlo

облегалка *ж.* opěrka: ~ **за главата** opěrka hlavy

огледало *s.* zrcadlo: ~ **за задно/обратно виждане** zpětné zrcadlo

ограничение *s.* omezení: ~ **на скоростта** omezení rychlosti

паркинг *m.* parkoviště

педал *m.* pedál: ~ **за спирачката** brzdový pedál; ~ **за газта** plynový pedál

пикап *m.* dodávka

резервоар *m.* nádrž: **бензинов** ~ benzinová nádrž, **маслен** ~ olejová nádrž; **пълен** ~ plná nádrž

ремарке *s.* přívěs: **самосвално** ~ výklopný přívěs

седалка *ж.* sedadlo: **предна/задна** ~ přední/zadní sedadlo

спирам, -раш *nedok.* zastavovat; brzdit

спирачка *ж.* brzda: **ръчна** ~ ruční brzda

съединител *m.* spojka

фар *m.* světlomet, reflektor, světlo

цистерна *ж.* cisterna

чистачка *ж.* stěrač

шофьор *m.* řidič

шофьорски, -ска *adj.* týkající se řízení/řidiče: ~ **ска книжка** řidičský průkaz; ~ **курс** autoškola

12.4. Обществен транспорт Hromadná doprava

автобус *m.* autobus: **градски** ~ městský autobus; **междуградски** ~ meziměstský autobus; **кача се на** ~a nastoupit do autobusu; **пътувам с** ~ jet autobusem; **слизам от** ~a vystoupit z autobusu

автобусен, -сна *adj.* autobusový

ватман *m.* řidič tramvaje

качвам се, -аш се (на превозно средство) *nedok.* nastupovat

прекачвам се, -ваш се *nedok.* přestupovat

прекачване *s.* přestupování

разписа́ние *s.* jízdní řád; **по** ~ dle jízdního řádu

рейс *m.* autobus

се́ктор (на автогара) *m.* nástupiště

спі́рка *ž.* zastávka: ~ **по желáние** zastávka na znamení; **кра́йна/последна** ~ konečná zastávka

сли́зам, -аш *nedok.* (от превозно средство) vystupovat

трамва́й *m.* tramvaj

транспорт *m.* doprava: **обществен/градски** ~ městská hromadná doprava (MHD)

троле́йбус *m.* trolejbus

тръ́гване *s.* odjezd

12.5. Възду́шен транспорт Letecká doprava

авиоко́мпания *ž.* aerolinie

хелико́птер *m.* vrtulník, helikoptéra: **транспортен** ~ dopravní vrtulník

излі́тане *s.* odlet

ка́цам, -аш *nedok.* přistávat

ка́цане *s.* přistání; přilet

класа *ž.* třída: **бизнес**~ první třída

лети́ще *s.* letiště

ля́тя, -иш *nedok.* letět

пóлет *m.* let: **ча́ртърен** ~ charterový let; **международен** ~ mezinárodní let; **дирéктен** ~ přímý let; **въ́трешен** ~ vnitrostátní let

самолéт *m.* letadlo: **безмото́рен** ~ bezmotorové letadlo; **реактивен** ~ tryskové letadlo; **цивильен, гра́ждански** ~ civilní letadlo; **отвлека́** ~ unést letadlo

самолéтен, -тна *adj.* letecký

лети́щен, -щна *adj.* letištní: ~**щни такси** letištní poplatky

стюардéса *ž.* letuška

12.6. Железопътен транспорт Železniční doprava

влак *m.* vlak: **бърз** ~ rychlík

вагoн *m.* vagon: **пътнически** ~ vagon pro cestující, **спален** ~ lůžkový vagon; ~ **за пушачи** kuřácký vagon; ~ **за непущачи** nekuřácký vagon; ~ **със запазени места** místenkový vůz

влак *m.* vlak: **пътнически** ~ osobní vlak; **товарен** ~ nákladní vlak; **нощен** ~ noční vlak
гара *ж.* nádraží: **жп гара** vlakové nádraží

гардерoб (за багаж) *m.* úschovna zavazadel

експрeс *m.* expres

железопътен, -тна *adj.* železniční (съкр. **ж.п.** зкр. **жел.**): ~**тна линия** železniční trať; ~ **възел** železniční uzel; ~ **транспорт** železniční doprava; ~ **прелeз** železniční přejezd; ~**тна инфраструктура** železniční infrastruktura

коловoз *m.* kolej

кoндyктoр(кa) *m./ж.* průvodčí

кyпé *s.* kupé

пeрoн *m.* nástupiště

рeлca *ж.* kolejnice

12.7. Корабoплaвaнe, вoдeн тpaнcпoрт Vodní doprava

кaнy *s.* kánoe

кaпитaн *m.* kapitán

кaютa *ж.* kajuta

кeй *m.* molo

кoрaб *m.* loď: **мoрски** ~ námořní loď; **рeчeн** ~ říční loď; **товарен** ~ nákladní loď; **рибapски** ~ rybářská loď

кoтвa *ж.* kotva: **спyсна** ~ spustit kotvu; **вдигнa** ~ zvednout kotvu

лoдкa *ж.* člun: **мoтopнa** ~ motorový člun; **спacитeлнa** ~ záchranný člun; **рибapскa** ~ rybářský člun

мореплавател *m.* mořeplavec
моряк *m.* námořník
отплувам, -аш *nedok.* odplouvat
параход *m.* parník
плаване *ž.* plavba
платноходка *ž.* plachetnice
подводница *ž.* ponorka
пристанище *s.* přístav
сал *m.* vor
ферибот *m.* trajekt
фрегата *ž.* fregata
яхта *ž.* jachta

12.8. Други видове превозни средства Jiné druhy dopravních prostředků

велосипед *m.* jízdní kolo
колелó *s.* jízdní kolo
метро *s.* metro: **спирка/станция на ~то** zastávka, stanice metra
мотопед *m.* moped
мотоциклét *m.* motocykl; motorka
такси *s.* taxi: **извикам** ~ zavolat si taxi; **поръчам** ~ objednat si taxi
тротинетка *ž.* koloběžka